

RIKSDAGENS SVAR 133/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om säkerhetsskydd i statsrådet

Ärende

Regeringen har till 2013 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till lag om säkerhetsskydd i statsrådet (RP 7/2013 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 26/2014 rd).

Beslut

Nu församlade riksmöte har antagit följande lag:

Lag

om säkerhetsskydd i statsrådet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att skydda verksamheten i statsrådet samt att garantera att säkerheten och ordningen upprätthålls i de lokaler som används av statsrådet, dess ministerier eller justitiekanslersämbetet.

2 §

Begränsningsbestämmelse

Intrång enligt denna lag får inte göras i någons rättigheter i större utsträckning än vad som är nödvändigt för att skydda verksamheten i statsrådet och upprätthålla säkerheten och ordningen i de lokaler som används av statsrådet, dess ministerier eller justitiekanslersämbetet.

3 §

Tillämpningsområde

Lagen tillämpas i lokaler som stadigvarande används av statsrådet, dess ministerier eller justitiekanslersämbetet och i dessa lokalers omedelbara närhet (*skyddsområde*).

Lagen tillämpas också i lokaler som tillfälligt används av statsrådet, dess ministerier eller justitiekanslersämbetet och i dessa lokalers omedelbara närhet, om det är nödvändigt för att skydda verksamheten i statsrådet och upprätthålla säkerheten och ordningen vid tillställningar som kräver särskilt skydd (*tillfälligt skyddsområde*).

Lagen tillämpas på personer som kommer till eller uppehåller sig inom ett skyddsområde eller ett tillfälligt skyddsområde.

I fråga om polisens uppgifter och befogenheter gäller vad som särskilt föreskrivs om dem.

4 §

Beslut om tillfälligt skyddsområde

Beslut om ett tillfälligt skyddsområde och dess gränser fattas av polisinrättningen på den ort där det tillfälliga skyddsområdet är beläget. Beslutet fattas för viss tid, högst två veckor åt gången.

Det tillfälliga skyddsområdet ska märkas ut på ett synligt sätt.

5 §

Särskilda villkor för tillträde till skyddsområde

För tillträde till ett skyddsområde eller ett tillfälligt skyddsområde får statsrådet, dess berörda ministerium eller justitiekanslersämbetet ställa som villkor att ytterkläder och annan medförd egendom ska lämnas för förvaring i ett för ändamålet avsett utrymme. Som villkor för tillträde får också ställas att personen uppvisar ett tillstånd eller en inbjudan eller legitimerar sig.

6 §

Säkerhetskontrollörer

Befogenheter enligt denna lag får utövas bara av personer som polisinrättningen på den ort där skyddsområdet är beläget, på förslag av statsrådet, dess berörda ministerium eller justitiekanslersämbetet har godkänt som säkerhetskontrollör och som statsrådet, dess berörda ministerium eller justitiekanslersämbetet har förordnat för uppgiften. Som säkerhetskontrollör kan godkännas en myndig person som är känd för redbarhet och tillförlitlighet, som till sina personliga egenskaper är lämplig för uppgiften och som har genomgått utbildning för utövande av befogenheter enligt denna lag.

En säkerhetskontrollör får i sina uppgifter endast utöva sådana befogenheter som avses i denna lag.

På säkerhetskontrollörerna tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Be-

stämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Den som blivit godkänd som säkerhetskontrollör får av polisinrättningen på den ort där skyddsområdet är beläget ett säkerhetskontrollörskort, som säkerhetskontrollören ska hålla väl synligt när han eller hon sköter sina uppgifter.

Polisinrättningen på den ort där skyddsområdet är beläget ska återkalla ett godkännande som säkerhetskontrollör, om säkerhetskontrollören, statsrådet, dess berörda ministerium eller justitiekanslersämbetet begär det. Ett godkännande som säkerhetskontrollör kan återkallas helt och hållet eller för viss tid, om säkerhetskontrollören inte längre uppfyller förutsättningarna i 1 mom. Om ett godkännande som säkerhetskontrollör har återkallats, ska säkerhetskontrollörskortet genast överlämnas till polisinrättningen på den ort där skyddsområdet är beläget.

I försvarsministeriets lokaler får befogenheter och maktmedelsredskap enligt denna lag också användas av en sådan tjänsteman vid försvarsmakten som utför vakt- eller jourtjänst i enlighet med 18 § i lagen om försvarsmakten (551/2007). Tjänstemannen får då bära också andra maktmedelsredskap som han eller hon har rätt att bära i vakt- eller jourtjänst.

7 §

Identitetskontroll

Säkerhetskontrollörerna har rätt att av den som kommer till ett skyddsområde eller ett tillfälligt skyddsområde eller uppehåller sig där få veta hans eller hennes namn och personbeteckning eller födelsetid.

8 §

Säkerhetskontroll

De som kommer till eller uppehåller sig inom ett skyddsområde eller ett tillfälligt skyddsområde och den medhavda egendomen får kontrolleras med hjälp av en metalldetektor eller annan teknisk anordning för att det ska kunna utredas

huruvida de har med sig föremål eller ämnen (*förbjudna artiklar*) som

1) kan orsaka fara för andras säkerhet eller allvarligt störa verksamheten och ordningen i statsrådet,

2) särskilt lämpar sig för att skada egendom, eller

3) enligt lag eller med stöd av lag inte får innehas.

Medhavd egendom får kontrolleras också på annat lämpligt sätt än med tekniska anordningar.

Egendom som upptäcks inom skyddsområdet eller det tillfälliga skyddsområdet får kontrolleras på det sätt som nämns i 1 och 2 mom., om det finns anledning att misstänka att den innehåller förbjudna artiklar.

9 §

Kroppsvisitation

Om det till följd av en säkerhetskontroll eller annars finns grundad anledning att misstänka att en person bär med sig en förbjuden artikel, får han eller hon kroppsvisiteras för att det ska kunna utredas vad han eller hon har i sina kläder eller annars bär på sig. Den säkerhetskontrollör som utför kroppsvisitationen ska vara av samma kön som den som visiteras.

10 §

Kontroll av fordon

Fordon som kör in på eller befinner sig på ett skyddsområde eller ett tillfälligt skyddsområde får kontrolleras med hjälp av en metalldetektor eller annan teknisk anordning eller på annat lämpligt sätt, om det finns anledning att misstänka att det finns förbjudna artiklar i fordonet eller leveransen.

11 §

Kontroll av försändelser

Postförsändelser och andra försändelser som anländer till ett skyddsområde eller ett tillfälligt skyddsområde får utan att öppnas genomlysas

eller kontrolleras på annat sätt för att det ska kunna utredas huruvida de innehåller förbjudna artiklar.

Om det till följd av kontrollen eller annars finns anledning att misstänka att en postförsändelse eller annan försändelse innehåller förbjudna artiklar, får försändelsen stoppas och vid behov överlåtas till polisen. Mottagaren av försändelsen ska utan dröjsmål informeras om en sådan åtgärd och orsaken till den.

12 §

Omhändertagande och förvaring av förbjudna artiklar

Säkerhetskontrollörerna har rätt att omhänderta förbjudna artiklar som de har påträffat vid säkerhetskontroll, kroppsvisitation eller i annat sammanhang.

Innehavaren ska återfå omhändertagna förbjudna artiklar då han eller hon avlägsnar sig från skyddsområdet eller det tillfälliga skyddsområdet. Om det enligt lag eller med stöd av lag är förbjudet för personen i fråga att inneha artikeln, ska artikeln dock överlåtas till polisen.

13 §

Vägrande av tillträde och avlägsnande

En person kan vägras tillträde till eller uppmanas att avlägsna sig från ett skyddsområde eller ett tillfälligt skyddsområde, om

1) han eller hon inte uppfyller villkoren enligt 5 §,

2) hans eller hennes identitet inte kan utredas på ett tillförlitligt sätt,

3) han eller hon vägrar underkasta sig säkerhetskontroll eller kroppsvisitation, eller

4) det finns grundad anledning att misstänka att han eller hon kommer att orsaka fara för andras säkerhet eller allvarligt störa verksamheten i statsrådet eller äventyra säkerheten och ordningen i de lokaler som används av statsrådet, dess ministerier eller justitiekanslersämbetet.

En person kan vägras tillträde till eller avlägsnas från ett skyddsområde eller ett tillfälligt

skyddsområde, om han eller hon vägrar lyda en sådan order eller ett sådant förbud enligt 1 mom. som en säkerhetskontrollör gett för att skydda verksamheten i statsrådet och upprätthålla säkerheten och ordningen i de lokaler som används av statsrådet, dess ministerier eller justitiekanslersämbetet och om skyddet av verksamheten i statsrådet och upprätthållandet av säkerheten och ordningen i de lokaler som används av statsrådet, av dess ministerier eller av justitiekanslersämbetet kräver det.

14 §

Gripande

En person får gripas, om åtgärden att vägra denne tillträde till ett skyddsområde eller ett tillfälligt skyddsområde eller att avlägsna honom eller henne därifrån är uppenbart otillräcklig och om gripandet är nödvändigt för att avvärja ett allvarligt hot mot andra människor eller egendom. Den gripne ska utan dröjsmål överlämnas till polisen.

Säkerhetskontrollören har i samband med gripande rätt att kroppsvisitera den gripne för att förvissa sig om att denne inte innehar föremål eller ämnen med vilka han eller hon kan utsätta sig själv eller andra för fara.

15 §

Maktmedel

För att utföra kroppsvisitation, kroppsvisitera en gripen, frånta en person en förbjuden artikel, vägra en person tillträde till ett skyddsområde eller ett tillfälligt skyddsområde, avlägsna en

person från ett sådant område eller för att gripa någon får säkerhetskontrollörerna i sitt uppdrag vid behov använda maktmedel som med hänsyn till personens uppträdande och andra omständigheter kan anses försvarbara. Försvarbarheten ska bedömas med hänsyn till hur hotfull situationen är och hur farligt motståndet är samt andra omständigheter som inverkar på en sammantagen bedömning av situationen. Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen (39/1889).

De enda maktmedelsredskap som säkerhetskontrollörer får använda är gasspray, handbojor, högst 70 cm långa batonger och teleskopbatonger. Säkerhetskontrollörerna ska bära redskapen så diskret som möjligt.

När en säkerhetskontrollör tar till maktmedel får det ske bara med de redskap som nämns i 2 mom. och som han eller hon fått en lämplig och specifik utbildning för.

16 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om utbildningskrav och identifierande klädsel för säkerhetskontrollörer samt om hur verksamhet enligt denna lag ska ordnas i praktiken och om tekniska detaljer får utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 12 november 2014